

GOD JORD

En tidskrift om tro, hopp & kärlek

Tro, Hopp & Kärlek...

Ett smörgåsbord av godsaker!

Kanske hajar någon till av att kalla kyrkans verksamhet för smörgåsbord. Men vi brukar ju tänka att på dem finns det något för alla. Vi tror faktiskt att det är samma med kyrkans verksamheter. Att här finns det som faller alla i smaken. På något sätt.

Svenska kyrkan i Fristad vill följa sina medlemmar genom hela livet. Från det att vi kommer hem och ligger i vaggan till den dagen vi skall få vår eviga vila. I allt som sker är din församling med. Och längs vägen så ses vi i olika sammanhang och i olika verksamheter:

Barngrupperna som tillsammans leker och skojar, någon tröstas av en vuxen och andakten knyter ihop dagen.

Orgelbuset där orgeln lekande får ta fram barns och vuxnas längtan till musik.

Konfirmanderna som lär sig reflektera om livet och vad det är att vara människa. På vägen får de med sig upplevelser av läger och nya erfarenheter. Kanske också vänner för livet?

Kören som samlas och dricker kaffe tillsammans, övar och

tragglar noter och toner. Och en dag får gestalta Gud och skapelsen inför förväntansfulla åhörare - vuxen som barn, nybörjare som rutinerad.

Diakonen som finns med runt det tända ljuset och kaffekoppen när livet har trasats sönder. När frågorna till Gud behöver komma och ett lyssnande öra hos en annan människa tar emot.

Prästen som med glädje är med och välkomnar det nyfödda barnet till livet och församlingen.

Syföreningar som idogt arbetar för att hjälpa andra på andra platser än här.

Och mycket, mycket mer!

Välkommen att ta del av ett nummer av God Jord där vi vill berätta vad du som medlem bidrar med. Är du nyfiken på att veta mer? Kika in på vår hemsida eller Facebook, eller kontakta oss. Smörgåsbordet fylls ständigt på med nytt, tillsammans med en del gamla goa klassiker.

Vi tror verkligen att du kommer gilla det!

Joakim Hedin, kyrkoherde.

Urval av Innehåll

Ledare.....	2
Café Prästgården.....	3
Verksamhetsglimtar.....	4-5
Aktuella verksamheter..	7-10
Barnens sida.....	11
Begravningsverksamhet	12
Nytt bårtäcke.....	13
Miljörutan.....	14
Gudstjänstprogram.....	16

God Jord ges ut av Svenska kyrkan, Fristads församling.

Ansvarig utgivare:
Kyrkoherde Joakim Hedin

Redaktion:
Joakim Hedin, Lena Maria Olsson Floberg
och Fredrik Jansson, inkl. layout.

Adress: Svenska kyrkan, Stora vägen 2,
513 34 Fristad. Tel. 033-22 23 00.

Foto framsida: Albin Hillert/Ikon

Tryck: LH-tryck, Ulricehamn.

Nästa nummer utkommer i
november 2019.

Svenska kyrkan
FRISTADS FÖRSAMLING

Café Prästgården - en öppen famn

Väninnorna Lilian Borg och Inger Ericson fikar gärna och är trogna besökare på Café Prästgården.

Lilian Borg och Inger Ericson är trogna besökare på Café Prästgården, och dessutom har de varit vänner i 58 år. Utöver alla fikastunder tillsammans firade de förr även semestrar ihop med sina familjer. Kyrkan är ingen främmande plats för dem – Inger har varit kyrkvärd men slutade för några år sedan och Lilian säger att hon mer eller mindre är född i kyrkan då hennes pappa var kyrkvärd när hon växte upp. Både Inger och Lilian försöker vara med på söndagsgudstjänsterna så ofta de kan och likaså på föreläsningar, allsångscafé och andra evenemang när sådana dyker upp. Och så Café Prästgården förstås.

– Caféet är bara så allmänt härligt, roligt och underbart. Man skrattar och umgås. Det är både ren underhållning och avkoppling på samma gång, säger Inger.

– Jag älskar människor och kontakten med dem är för mig A och O. Caféet har gott hembakat och Lena och Karin, som sköter allt, är riktiga stjärnor – man blir så välkomnad med en öppen famn. Det är fantastiskt, säger Lilian.

Att delta i olika verksamheter och att vara medlem i Svenska kyrkan är för dem båda en självklarhet.

– För mig är det stort att vara medlem i Svenska kyrkan. Kyrkan behövs verkligen och man kan se det när det blir någon kris av något slag, då kommer människor till kyrkan oavsett om man är medlem eller inte. Jag kan bara säga att om man inte är medlem så går man miste om så väldigt mycket, säger Lilian.

– Det är så självklart för mig att vara med i Svenska kyrkan. Avgiften är inget man tänker på – att vara medlem är så mycket viktigare för mig än pengarna, säger Inger.

Det finns krafter som motverkar kyrkan och som har en mer vetenskaplig syn, krafter som har inflytande både politiskt och medialt. Allt ska vara så neutralt menar Inger, och det tycker hon inte om.

– Nej, det är hemskt och jag tycker också att det var ett misstag att de tog bort kristendomen som ett ämne i skolan. Alla människor blir inte religiösa bara för att man är med i kyrkan eller läser kristendom i skolan, men man kan lära sig och få ett hum om vad som är rätt och fel, betonar Inger.

Text och foto: Fredrik Jansson.

Som medlem i Svenska kyrkan ger du möjlighet för:

- Underhållet av våra kyrkobyggnader och kulturarv
- Stöd till människor på flykt, i Sverige och utomlands
- Stöd till människor som är nya i Sverige att lära sig svenska och komma in i samhället
- Tillfälligt ekonomiskt stöd när det verkligen krisar
- Stöd inom vård, försvar, universitet och fängelser
- Stöd till svenskar som vistas utomlands.

Barnkör och unga röster inspirerar

Arbetet med barnkör och unga röster är väldigt inspirerade och roligt. Barnens energi smittar av sig, de är ofta väldigt spontana och ger omedelbar respons. Om de tycker om en sång, lär dom sig den på en gång. De lär sig allting utantill, de yngsta genom att härma. Barns inlärningsmetod är mest genom "spegling" dvs. härmining, därför är det extra viktigt att, i arbetet med unga själv fundera över hur jag använder min egen röst och kropp. Tänka på att alltid sjunga i tonarter som passar barnens röster. Deras korta stämband kan inte sjunga i det register som den vuxna rösten kan. Sången tränar dem också i deras läsinläring. Vi sjunger kanon tillsammans för att förbereda dem för stämsång längre fram och gör rörelselekar och ramsor.

Barnen får i kören utveckla sina röster, stärka sin självkänsla genom att uppträda, samarbeta och visa varandra respekt. Vi använder ofta rörelser till sången – barn behöver få röra sig mycket! Eftersom jag själv har specialutbildning inom röstområdet

är det viktigt för mig att träna barnen att använda rösten på ett bra och i längden hållbart sätt.

Barnen är regelbundet med och sjunger i gudstjänsten, det blir en naturlig träning i att sjunga i gudstjänsten och när de vill, också få sjunga solo. Det är viktigt att finnas med som ett stöd i bakgrunden så att de inte känner sig utlämnade. Det ska finnas en trygghet och glädje i att sjunga. Några av årets höjdpunkter för dem är Lucia, Grötfesten på Skogslid, körläget och den årliga musikalerna.

/Katarina Dahlberg, sångpedagog och körledare.

Att förkovra sig - Syföreningar och musikcirkel

"Skänkt av syföreningen", det kan man läsa om väldigt mycket som är i vår församlings ägo, allt från grindarna till Gingri kyrkplats till gardinerna i Tämta församlingshem. Och ändå är detta bara en bråkdel av vad som åstadkommit med syföreningarnas – eller rättare sagt: syföreningarnas medlemmars – hjälp.

Visste du att även idag kan man räkna till flera tusen syföreningar som är aktiva i vårt land? I Fristads församling har vi två, eller fyra, det beror på hur vi ser det.

Vi har Borgstena syförening och Tämta syföreningar som är lite mer "traditionella" syföreningar.

Man träffas varannan vecka, under höst och vår, oftast med en stabil kärna av medlemmar, och man ordnar med syföreningsaktiviteter.

Sedan har vi stickcaféet i Tämta och handarbetscaféet i Fristad, lite mer okonventionellt, än mer öppna grupper, träffas en gång i månaden, är mer inriktade på en stunds samvaro här och nu.

Jag har alltid tyckt att vara med i en syförening är väldigt speciellt. Och alldeles särskilt därför att de – eller rättare sagt vi – gör gott på flera sätt. Där möts människor som träffas en eller flera gånger i månaden i en kravlös verksamhet. Kom som du är. Vill du ha med dig ett handarbete, så är det välkommet

Som medlem i Svenska kyrkan ger du möjlighet för:

- Kyrkans öppna förskola och andra aktiviteter där små barn och deras föräldrar kan mötas
- Hembesök och sjukhusbesök för att stötta sjuka eller människor i kris
- Gemenskapsträffar för äldre och ensamma
- Jourhavande präst som människor i krissituationer kan kontakta under den tid på dygnet då många andra resurser är stängda.

men inte nödvändigt. Vi pratar, fikar, umgås, och bara är.

Den som vill ha hjälp eller vill lära sig något om handarbetstekniker får det. Den som bara vill andas ut efter en arbetsdag får det. Men kanske viktigast av allt: vi ber för dem vi saknar eller särskilt tänker på den dagen. Ibland läser vi eller fördjupar oss i ett ämne eller i en bok en liten stund av tiden vi träffas. Att vara med i en syförening gör gott för var och en som är med - och så får vi vara med att göra gott för andra. Vi anordnar försäljningar och andra event, där behållningen går till andra: till människor som lever under samma himmel som vi men under helt andra livsvillkor.

Har du inte varit med på syföreningsauktion någon gång så måste du komma – det är en upplevelse för livet! Det roliga är förstås att man aldrig vet vad man kommer hem med. Men man går alltid därifrån med ett leende på läpparna, jag lovar dig!

Och så har vi ju också musikcirkeln: även den en kravlös verksamhet som helt enkelt säger: Kom och var med! Vi dyker ner i en textförfattare eller

musikers verk och liv, med hjälp av böcker, anekdoter - och naturligtvis väldigt mycket musik, som vi både lyssnar till och sjunger med i. Och så dricker vi kaffe. Vad vore kyrkans verksamhet utan kaffe? Denna samtalsöppnare för stort och smått i livet. Du vet väl att det finns en särskild sorts kaffe som heter just Kyrk-kaffe – en av de första ekologiskt odlade kaffesorterna när den började säljas i Sverige. Men det är förstås inte bara kaffet som medverkar till att vi förkovrar oss. Så mycket som jag själv har lärt mig om bland annat våra psalmförfattare under musikcirkeln, det har jag inte gjort någon gång förut under min prästtjänst!

/Lena Maria Olsson Floberg, präst.

Att lära i mötet med andra

En av tjusningarna med att jobba som församlingspedagog är att få möta människor i olika åldrar och i olika grupper. Att jobba med någon form av lärande i allt från barntimmar till konfirmander utgör en utmaning men det är också det som gör jobbet så roligt.

Att välja ut en av grupperna som jag brinner för är svårt, för det är just blandningen av olika grupper som ger mig glädje. Men det finns ändå en grupp som jag känner ger mig lika mycket som jag ger, ibland känns det till och med som jag bara har fått ta emot.

Gruppen kallar vi "Livsviktigt" och det är en samtalsgrupp för unga vuxna. Vi träffas fyra/fem gånger under en termin och varje gång har vi ett tema som samtalet utgår ifrån, det kan till exempel vara nattvard, pilgrimsvandring, kärlek, bön, drömmar om framtiden, en viktig person eller ett bibelord.

När vi startade denna grupp var det en ny erfarenhet för mig att leda en grupp med vuxna. Jag bollade (och gör så fortfarande) tankar och idéer med min kollega och det som först kändes pirrigt och ovant blev snart något som jag såg fram emot. Att tillsammans med andra vuxna få dela tankar om tro och liv är stort. Det händer något i mig när jag sätter ord på mina funderingar och får höra andras tankar kring samma sak. Det är i relation med andra som jag kan lära och växa, både i tro och som människa. När jag går hem efter dessa samlingar känner jag mig tacksam över de människor jag mött och det lärande som skett i mötet med dem.

/Johanna Savhammar, församlingspedagog.

Som medlem i Svenska kyrkan ger du möjlighet för:

• Arbete i krissituationer med lokala kriscentrum, samtalsstöd m.m. • Självvårdssamtal när livet känns tuft och man behöver någon att prata med • Gratis eller subventionerad familjerådgivning • Olika projekt för stöd till människor i arbetslöshet • Ett rikt musikliv med körer och musiker • Stöd till de som sörjer.

Anmälan om inträde i Svenska kyrkan

Skicka in din anmälan till: Kyrkans Hus, Stora vägen 2, 513 34, Fristad.

Namn:

Personnummer:

Gatuadress:

Postadress:

Ort och Datum:

Namnteckning:

Telefonnummer:

Var vänlig markera de svar som är aktuella

☐ Jag är **döpt** i Svenska kyrkans ordning, år.....månad.....dag.....

☐ Jag är **döpt** i en annan evangelisk-luthersk kyrkas ordning, år.....månad.....dag.....

☐ Jag är **döpt** i en annan kristen kyrkas ordning, år.....månad.....dag.....
och önskar undervisning i Svenska kyrkans tro, bekännelse och lära.

☐ Jag är **inte döpt** men önskar undervisning i Svenska kyrkans tro, bekännelse och lära som förberedelse till dop.

☐ Jag är **konfirmerad** i Svenska kyrkans ordning, år.....månad.....dag.....

☐ Jag är **konfirmerad** i en annan kristen kyrkas ordning, år.....månad.....dag.....

Ett barn som inte tillhör Svenska kyrkan kan finnas antecknat i avvaktan på dop eller meddelande i kyrkobokföringen. Anteckningen finns om barnet har en eller två tillhöriga vårdnadshavare. Uppgifterna ska tas bort ur registret om vårdnadshavaren begär det. Detsamma gäller om barnet har fyllt tolv år och själv begär det. Likaså kan det för vårdnadshavare för tillhörigt barn under 18 år finnas anteckning i kyrkobokföringen. Uppgifterna om vårdnadshavare ska tas bort ur registret om vårdnadshavaren begär det.

Kyrkoherdens/församlingsexpeditionens anteckningar

Inkom:

Kyrkoherdens beslut:

.....
Registrerat i kyrkobokföringen:

.....
Diarienummer:

.....
Registrerat av:

.....
Bevis utsänt:

Skaparlördag i Prästgården

Den 19 oktober. En dag med skapandet och skapel-sen i centrum. Vi samlas kring en kopp kaffe innan vi går till den aktivitet vi valt.

10.00 Samling med en kopp kaffe och morgonbön

10.20 Aktiviteter

- Näver
- Tälj sked eller krok
- Pilgrimsvandring. Om du vill, gör dig en stav

12.00 Sopplunch

Fortsättning med aktiviteterna från förmiddagen

14.00 Avslutning

Kostnad: 50 kr inkl. material och lunch. Anmälan till Lena 033-22 23 08 eller Karin 033-22 28 36 **senast den 16 oktober.**

Vill du bara komma och fika? Café Prästgården är öppet kl. 10.00-14.00 denna dag.

Bio Fristad

Nu kör vi igång med några filmvisningar under höst och vinter i Prästgården. Vi kommer att visa filmer som vi tror lämpar

sig väl att både titta på och som inspirerar till goda samtal efteråt. Vi har bokat in fyra tillfällen i vinter, och det första är måndag 11 november 18:45. Första filmen vi visar är "Invictus".

Filmen utspelar sig i Sydafrika på 1990-talet, under Nelson Mandelas tid som sydafrikansk president. Då Sydafrika är värd för Världsmästerskapet i rugby 1995 bestämmer sig Mandela (Morgan Freeman) för att stödja "Springboks", Sydafrikas rugbylandslag, som ett medel för att ena nationen. Springboks ses av många svarta som en symbol för den gamla apartheidregimen, men sakta vinnas hela nationens stöd för landslaget.

Vi bjuder på frukt och dryck till filmen.

Måndagkväll:

"Vad är då en människa?"

De kristna i Mellanöstern. Vilka är de, vad är deras historia, var finns de och hur har de det idag?

Göran Rask informerar och berättar utifrån sin erfarenhet från att tidigare ha varit Svenska kyrkans regionsekreterare för Mellanöstern. I föredraget informeras också om dagens situation för den Gode herdens skola i Betlehem, skolan för fred, som stöds av Svenska Jerusalemsföreningen. Göran kommer även att prata om dialogen mellan kristna och judar, ett av många livsviktiga samtal.

Måndagen den 23 september 19.00 i Kyrkans Hus.

10-års jubileum!

Kidztime 12/10 kl. 15.00 i Equmenia-kyrkan, Fristad. Välkommen att träffa SkäggBert och EqumeniJan. Entré 40 kr för barn 3-12 år. Popcorn och fika ingår.

Sjunga i kör

Vill du vara med i någon av våra körer, kontakta körledaren för mer information.

Fristads kyrkokör

Uppstart den 21 augusti. Jörgen Sandblom tel: 0705-20 75 97 eller jorgen@sandblom.eu

Viva Vox och Tärbysångarna

Christina Ekström tel. 033-22 23 07 eller christina.b.ekstrom@svenskakyrkan.se

Viva Vox övar torsdagar 18.30-20.30 i Tämta församlingsshem med start den 29 augusti.

Laudatekören, Kors i Taket, Barnköerna

Så ska det låta och Sångfåglarna

Katarina Dahlberg tel. 033-22 23 15 eller katarina.dahlberg@svenskakyrkan.se

Laudatekören övar i Borgstena församlingsshem tisdagar 19-21 med start 27 augusti.

Kors i taket övar söndagar 17-19 i Kyrkans Hus med start 25 augusti.

Så ska det låta övar måndagar 14-15 i Borgstena skola med start 26 augusti.

Sångfåglarna övar torsdagar 15-16.15 i Kyrkans Hus med start 29 augusti.

Välkommen till våra barn- och ungdomsgrupper. Start v. 36.

Kyrkans Barntimmar

För barn i åldern 3-5 år. Måndagar eller tisdagar i Kyrkans Hus. Anmälan krävs, ring 033-22 23 10 eller maila: monica.schrewelius@svenskakyrkan.se

Föräldrabarngrupp i Borgstena församlingsshem

Onsdagar 9.15-11.45. Sångstund vid 10:00. Frågor? Kontakta Johanna Savhammar på 033-22 23 09.

Miniorer

För barn i åldern 6-9 år. Onsdagar i Kyrkans Hus 15.00-16.30. Frågor? Kontakta Monica Schrewelius på 033-22 23 10.

Juniorer

För barn i åldern 10-12 år. Onsdagar i Kyrkans Hus 16.45-18.15. Frågor? Kontakta Johanna Savhammar på 033-22 23 09.

Kyrkans Unga

För dig som är 13 år och uppåt. Vi träffas i Fristads Prästgård på torsdagar mellan kl. 19.00-21.00.

Frågor? Kontakta Lena Berglind på 033-22 23 08.

För mer information om dagar och tider se vår hemsida, www.svenskakyrkan.se/fristad

Folder om Prästgården i Fristad

Vi tycker att Prästgården i Fristad är en fantastisk plats, och vi hoppas att fler skall upptäcka den. I foldern här på mittuppslaget har vi sammanställt lite olika aktiviteter som sker i Prästgården för både gammal och ung. Du är välkommen till så mycket du är sugen på. Och har du en längtan eller en idé efter något som ännu inte finns i Prästgården så hoppas vi att du säger till. Mycket möjligt blir det nästa stora grej!

Världens Barn

En dag med och för barn!

Fristads prästgård den 28 september kl. 10.00-13.00.

Hjärtligt välkommen!

Lunchmusik

Kom och njut av 25 minuter orgelmusik och få en stunds avkoppling i Fristads kyrka. Därefter serveras soppa i Fristads prästgård för 30 kronor.

- 5/9 - Anette Gustafsson, orgel.
- 3/10 - Lars Kullnes, orgel.
- 14/11 - Anette Gustafsson, orgel och
Jörgen Åkesson, sång.

Det är aldrig för sent att anmäla sig till en konfirmandgrupp!

För information om att vara konfirmand 2019-2020, ring Lena Berglind på 033-22 23 08 eller maila på: lena.berglind@svenskakyrkan.se eller anmäl dig via formuläret på vår webbplats: www.svenskakyrkan.se/fristad/konfirmation

Välkommen med din anmälan!

Handarbetscafé i Prästgården

Ta med ditt handarbete och kom till Prästgården i Fristad. Handarbetscaféet har öppet kl. 10-12 den 24/9, 29/10 och 26/11.

Välkommen till höstens pilgrims- vandringar

Den 7 september gör vi en 9 km lång vandring på skogsvägar med start ifrån Vänga kyrka. Där möts vi kl. 09.30. Medtag eget fika.

Den 28 september vandrar vi längs Munkåleden, en vandring på ca 5 km. Samling vid Kyrkans Hus parkering kl. 09.30. Medtag eget fika.

Syföreningar

Tämta kyrkliga syförening träffas i Tämta församlingshem kl. 15-17 den 10/9, 24/9, 8/10, 22/10, 5/11 och 19/11. Kontaktperson: Lena Maria Olsson Floberg, tfn: 033-22 23 03.

Borgstena kyrkliga syförening träffas i Borgstena kl. 18-20 den 11/9, 25/9, 9/10, 23/10, 6/11 och 20/11. Kontaktperson: Lena Maria Olsson Floberg, tfn: 033-22 23 03.

Equmeniakyrkan - stickcafé i Vänga församlingshem den 20 oktober kl. 15.00.

Tämta stickcafé träffas i Tämta församlingshem kl. 15-17 den 18/9, 16/10 och 13/11.

Syföreningsauktioner

Den 16 november kl. 15.00 i Borgstena församlingshem. Körerna Så ska det låta och Sångfåglarna underhåller.

Den 29 november kl. 18.30 i Tämta församlingshem.

Välkommen till Café Prästgården

Här kan du njuta av en kopp kaffe och hembakat, träffa nya och gamla vänner i vår fina prästgårdsmiljö. Café Prästgården är öppet kl. 15.00-19.00.

Öppet hösten/vintern 2019:

- 22 oktober
- 29 oktober
- 1 november
- 26 november
- 3 december
- 10 december
- 17 december

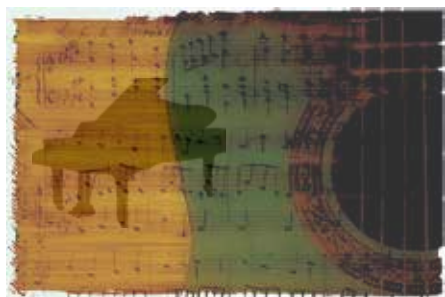
Orgelmaraton

Välkommen till ett musikaliskt smörgåsbord utan dess like med orgeln i centrum.

Organister avlöser varandra i en sex timmar lång stafett. Kom och gå som du vill. Gratis fika i kyrkan under dagen. För mer information om program, se affischering eller www.svenskakyrkan.se/fristad

Fristads kyrka, lördagen den 19 oktober kl. 13-19.

Musikgudstjänst

Läsarsånger med Torbjörn Lantz, sång och gitarr samt Sam Johansson, piano.

Borgstena kyrka den 2 november kl. 16.00.

Musikcirkel

Välkommen till Musikcirkeln där vi sjunger och samtalar om en textförfattare/kompositörs liv och verk.

Cirkelledare är Jörgen Sandblom och Lena Maria Olsson Floberg. Självklart dricker vi också 11-kaffe. Vi träffas följande datum kl.10.00-12.00 i Kyrkans Hus:

- 4 september
- 26 september - obs! torsdag
- 6 november
- 4 december

Allsångscafé

Musik är själens röst! Fika, sång och gemenskap. Vi träffas i Kyrkans Hus kl. 10.00-11.30 följande datum:

- 11 september
- 2 oktober
- 13 november
- 11 december

Barnens sida

Klura med Daniel och Monica

I kyrkan har vi en del ord som inte används överallt. Ett exempel är oblat. En oblat är brödbiten som delas ut när vi firar nattvard. Här nedanför finns sju andra ord som är typiskt "kyrkiska" ord. Kan du dra ett streck mellan varje ord och dess beskrivning?

Lycka till!

Bordet som (oftast) står längst fram i kyrkan. När det firas nattvard så är det här som måltiden dukas upp för att sedan delas ut.

Ett stort tygplagg som ofta är färgglatt och ser lite er ut som en poncho. Denna har prästen ibland på sig när det är nattvard. Den skall påminna om Jesu mantel.

Den vita skruden som en del har på sig när de leder eller medverkar i gudstjänsten. Det finns en rappande doktor som heter så här också.

Omklädningsrum för dem som skall medverka i Gudstjänsten och ha på sig de vita dräkterna. Detta rum ligger oftast långt fram i kyrkan.

Det är i den här delen av kyrkan som altaret finns. Oftast längst fram i kyrkan. Det har inget med kossor att göra, utan namnet kommer av att det ofta var här kören stod.

Den ser lite ut som en halsduk. Prästen har den runt nacken och hängande rakt ner eller i ett kryss över bröstet. Diakonen har den över ena axeln och sedan korsar den bröstet över till andra sidan av kroppen.

I ett vanligt hus skulle vi nog kalla det här rummet för hallen. Att det heter [redacted] beror på att man förr i tiden ibland bar vapen med sig. Dessa var man tvungen att lämna i detta rum, för inga vapen fick tas in i själva kyrkan.

SAKRISTIAN VAPENHUSET ALBAN STOLAN ALTARET KORET MÄSSHAKEN

Skicka gärna ditt svar, med din adress och ålder, till:
Kyrkans Hus, Stora vägen 2, 513 34 Fristad eller på mail:
fristads.forsamling@svenskakyrkan.se
Märk ditt kuvert eller mail med "Barnens sida".

INFORMATION OM BEGRAVNINGSVERKSAMHETEN

Aktuellt

Stenmuren vid Fristads kyrkogård har fått en vacker renovering. Muren kom till i början av åttiotalet då nya delen av kyrkogården togs i bruk. Vi har tagit bort humusmaterial i muren och ersatt med makadam och sten. Detta skall hjälpa oss att förhindra tjälskador. Till största delen har detta skett för hand. Ett gediget arbete på den ca 320 meter långa muren.

Gravrättsinnehavare

Varje grav ska enligt lag ha en gravrättsinnehavare. Därför är det viktigt att så snart som möjligt i samband med en begravning bestämma vem som ska vara ansvarig för graven. Det är gravrättsinnehavarens uppgift att se till att gravplatsen hålls i ett vårdat och värdigt skick.

Ovårdade gravar

Ibland kan någon gravplats se ovårdad ut och det kan i vissa fall vara så att gravrättsinnehavare saknas. Om vi upptäcker en gravplats som börjar se ovårdad ut så tar vi en kontakt med gravrättsinnehavaren, om det finns en, för att informera om att de behöver se till gravplatsen.

Allhelgonahelgen

Inför allhelgonahelgen vill många lägga granris och krans på gravplatserna och även tända ett ljus för de som en gång vandrat vid vår sida. Om man har svårigheter att ta sig till kyrkogården kan man beställa granris och krans från kyrkogårdsförvaltningen, man kan även beställa gravljus som tändes inför Alla-helgonahelgen. För mer information om detta, kontakta oss.

Vid frågor om Begravningsverksamheten kontakta:

Lilli-Ann Grindsjö 22 23 17 eller lilli-ann.grindsjo@svenskakyrkan.se

Roger Andersson 22 28 31 eller roger.l.andersson@svenskakyrkan.se

Webbplats: www.svenskakyrkan.se/fristad

Nytt bårtäcke till Fristads församling

På Pingstdagen i år fick Fristads församling ta emot sitt bårtäcke. Bårtäcket är efterlängtat och kommer att tjäna församlingen i alla kyrkorum: Fristads, Borgstena, Vänga, Tämta och Tärby kyrkor samt Mariakapellet. Det kan också användas vid borgerliga begravningar i Kyrkans Hus.

Täcket är vävt av Stina Wallgren och Kerstin Sundmark. Arbetet har försiggått av besök i alla våra kyrkor för att få fram de speciella färgerna som gör att det känns som en enhet, och skapat för just det kyrkorummet.

Själva täcket är vävt i en svag ljusblå nyans, som också kan upplevas som svagt grön eller grå, allt beroende på färger och ljusförhållanden i just den aktuella kyrkan. Vävtekniken är kypertvariation i 8 skaft och 8 trampor. Varpen är av bomull med inslag av ull, möbelåtta.

Till täcket hör två bårder, vävda i finnvävsteknik, också kallad bohusländsk dubbelväv vilket numera är klassat som immateriellt kulturarv i Sverige. Dubbelväven är i två lager där mönstret plockas upp. Det mönster som använts till bårderna är ett dokumenterat mönster som går under beteckningen bårtäckesmönster. Bårderna är helt vävda i ull, med norskt garn, som anses ha den bästa lyster.

Bårtäcket kan användas till alla typer av kistor, med eller utan vepa. En av veporna är i färgerna vävd särskilt för att passa i Fristads och Tärby kyrkor, medan den andra kommer mer till sin rätt i Borgstena, Vänga, och Tämta kyrka samt i Mariakapellet.

Blommor - varken blomsteruppsättningar eller

handbuketter - får inte användas på bårtäcket och veporna. Vid bruk av bårtäcke så läggs handbuketterna istället i en skål eller korg jämte kistan.

Täcket och veporna är inköpta av Widells minnesfond och tillhör de kyrkliga inventarierna i Fristads kyrka.

*Text: Lena Floberg.
Foto: Daniel Castor.*

Tips - kyrkguiden

Med appen Kyrkguiden kan du hitta till Svenska kyrkan med hjälp av mobiltelefonen. I appen hittar du också församlingarnas kalendrar. Du kan skapa en egen kalender med gudstjänster eller konserter du vill gå på och få en påminnelse så att du inte missar något. Lägg in den församling du vanligtvis besöker som favorit så har du alltid koll på vad som händer. Ladda ner appen i App Store (för iPhone) eller i Google Play (för Android).

Tack Gode Gud för allt som finns...

Tack gode Gud för allt som finns, först broder sol av alla ting, diktade den helige Franciskus av Assisi i den psalm vi ofta sjunger på tacksägelsedagen.

Tacksamhet och tacksägelse hör ihop. Tacksägelse säger vi ofta när kyrkan ringer till vila över ett människoliv. På tacksägelsedagen ber vi att tacksamheten över allt Gud har gett må ligga som en beständig groningsgrund i vår själ. Det sägs att den människa som är tacksam oftast upplever sig lycklig i livet. Jag kan förstå det. Övar vi oss i tacksamhet över allt runt omkring oss som är gott, så minskar vår benägenhet att klaga på det som är mindre gott.

På tacksägelsedagen får vi i vår kyrkor på ett särskilt sätt bära fram det vi är tacksamma för. Och visst är det oändligt mycket! I gudstjänsterna konkretiserar det ofta till potatis, pumpor, morötter, lingonsylt och annat som vi skördat eller bakat. Detta säljs sedan på auktion efter gudstjänsten - och pengarna går oftast till det internationella hjälparbetet - se - så får vår tacksamhet vara med och göra mera gott i världen!

Välkommen till våra gudstjänster på tacksägelsedagen! Och du - glöm inte bort att ta med dig något skördat eller bakat! Ropa in kan du göra med både kontanter och Swish! /Lena Floberg

Miljörutan!

Årets miljömål

För att vara miljödiplomerade i Fas 1 behöver Fristads församling sätta upp miljömål varje år. De miljömål som sattes upp förra året på tacksägelsedagen för i år var:

- *Vi undersöker vad det kostar att sätta upp en laddningsstolpe för elbil. I första hand vid ombyggnationer men på sikt en vid varje kyrka.
- * Vi försöker samordna församlingens inköp och gör lathundar för inköp där de olika miljömärkningarna finns med. Församlingen försöker handla rättvisemärkt, miljömärkt och närproducerat.
- * Vi försöker att begränsa användandet av plastpåsar. Detta kan vi göra genom att till exempel använda återanvändningsbara fruktpåsar som tas med till affären. Vi försöker också använda oss mer av burkar. Ostkuper och burkar köps in till församlingens lokaler.
- * Vi vill främja den biologiska mångfalden med hjälp av att sätta upp fler fågelholkar bland annat på våra kyrkogårdar. Det kommer att sättas upp insektshotell och möjlighet finns att sätta upp bikupor.

Hur har det nu gått med dessa miljömål?

Vi vet nu vad det kostar att sätta upp en laddningsstolpe för elbil. Det måste i så fall vara snabbbladdning eftersom elbilar bara står parkerade max ett par

timmar utanför våra kyrkor. Vi kommer i nuläget inte att sätta upp någon stolpe men det kan bli aktuellt vid ombyggnationer i framtiden.

Det har blivit stora förbättringar med att samordna inköp. Lathundar har delats ut till alla som gör inköp i Fristads församling såväl personal som ideella. Att handla rättvisemärkt, miljömärkt och närproducerat måste församlingen tänka fortlöpande på.

Burkar och ostkuper har köpts in till de lokaler i församlingen där de kommer till användning. Vi tar oftast med kassar när vi handlar i affären däremot har vi upptäckt är det lätt att glömma att ta med de återanvändningsbara fruktpåsarna.

Det finns fågelholkar på en del av våra kyrkogårdar sedan tidigare som är skänkta och vi har skaffat material till att bygga fler. Att sätta upp bikupor krävdes tillstånd för och det måste vara ett visst avstånd till befintliga bikupor. Detta gör att vi i nuläget inte arbetar vidare med bikuporna. Insektshotell har vi tillverkat i ett par av våra grupper. Barnen som var med i Sommarskoj i Fristad har satt upp ett stort insektshotell på baksidan av Prästgården.

Detta var årets miljömål. Välkommen till kyrkan på tacksägelsedagen och ta del av nästa års miljömål.

Resultat för fastekampanjen 2019

Årets fastekampanj inbringade närmare 30,6 miljoner kronor till Svenska kyrkans internationella arbete - pengar som kommer att användas i humanitärt arbete för människor som drabbats av en konflikt eller katastrof.

Skara stift, som både är mindre till ytan och har färre invånare än flera andra stift, hamnade på en hedrande tredjeplats och lyckades samla in hela 3 576 000 kr. Stiftet hamnade på en klar förstaplats om man räknar stiftets summa utslaget per invånare eller per medlem. Fristads församling bidrog med 19 900 kronor.

Tack för allt engagemang och stöd!

Alla helgons dag - en dag för minnen

På alla helgons dag får vi en möjlighet att på ett särskilt sätt tänka på de människor som gått före oss. Välkommen till våra kyrkogårdar för att tända ljus, och minnas.

I Borgstena kyrka kl. 16.00 firar vi gudstjänst med mycket musik och sång den dagen. Vi får lyssna till - och säkert sjunga med - Torbjörn Lantz och Sam Johansson i älskade läsarsånger.

I Vänga kyrka blir det en lekmanaledd gudstjänst kl. 16.00.

I Fristads kyrka medverkar Fristads kyrkokör samt instrumentaler vid minnesgudstjänsten kl. 18.00.

I Tämta kyrka firar vi mäsas på söndagen efter alla helgons dag, kl. 18.00.

Fredagen den 1 november, dagen innan alla helgons dag, är Café Prästgården öppet kl. 15.00-19.00.

I våra sockenkyrkor firar vi traditionellt nyårsböner på Nyårsafton, 31/12, med minnesstunder för de

under året avlidna tillhörande våra sockenkyrkor:

I Tämta kyrka kl. 15.00 för de som under året avlidit och varit tillhöriga Vänga och Tämta socknar, i Tärby kyrka samma tid och dag alltså kl. 15.00 på nyårsafton och i Borgstena kyrka kl. 17.00 samma dag.

Gud, för dig är allting klart
allt det dolda uppenbart.
Mörkret är ej mörkt för dig
och i dunklet ser du mig.

Sv Ps 217:1

Gudstjänster hösten 2019

(Reservation för ev. ändringar. Se även predikoturer i BT på lördagar, eller se vår hemsida www.svenskakyrkan.se/fristad)

**Gudstjänst på Skogslid
varje onsdag kl. 15.00**

September

1 Elfte söndagen efter trefaldighet

09.30 Gudstjänst i Borgstena kyrka.
09.30 Eumeniakyrkan firar gudstjänst på Sävsjövik, Vänga.
Servering.
11.00 Mässa i Fristads kyrka.

8 Tofte söndagen efter trefaldighet

09.30 Högmässa i Borgstena kyrka.
10.00 Vandringsgudstjänst, Tämta kyrka. Utdelning av Barnens Bibel.
11.00 Mässa i Fristads kyrka.
15.00 Gudstjänst i Vänga kyrka. Utdelning av Barnens Bibel.

15 Trettonde söndagen efter trefaldighet

09.30 Gudstjänst i Borgstena kyrka. Utdelning av Barnens Bibel.
Kören Så ska det låta medverkar.
11.00 Gudstjänst i Fristads kyrka. Utdelning av Barnens Bibel.
Kören Sångfågla medverkar.
15.00 Gudstjänst i Tärby kyrka. Utdelning av Barnens Bibel.
Kören Kors i taket medverkar.

22 Fjortonde söndagen efter trefaldighet

09.30 Gudstjänst i Borgstena kyrka.
11.00 Mässa i Fristads kyrka.
18.00 Gudstjänst i Vänga kyrka.

26 Torsdag

20.30 Veckomässa i Fristads kyrka.

29 Den helige Mikael's dag

09.30 Mässa i Borgstena kyrka.
09.30 Eumeniakyrkan firar gudstjänst på Sävsjövik, Vänga.
Servering.
18.00 Musikgudstjänst i Fristads kyrka. Fristads kyrkokör med solister och instrumentalister.

Oktober

6 Sextonde söndagen efter trefaldighet

09.30 Gudstjänst i Borgstena kyrka. Laudatekören medverkar.
09.30 Eumeniakyrkan firar gudstjänst i församlingshemmet, Vänga.
11.00 Mässa i Fristads kyrka.

13 Tacksägelsedagen

09.30 Mässa för små och stora i Borgstena kyrka. Kören Så ska det låta medverkar.

Denna tidning räknas som **samhällsinformation** och ska delas ut till alla hushåll i postnummerområden: 513 XX, 506 49, 506 70

09.30 Gemensam mässa i Vänga kyrka. Vänga spelmän medverkar.
11.00 Gudstjänst i Fristads kyrka.
18.00 Jaktvesper i Borgstena kyrka.
18.00 Mässa i Tämta kyrka. Kören Kors i taket medverkar.

16 Onsdag

17.30 Vardagsgudstjänst i Kyrkans Hus.

20 Artonde söndagen efter trefaldighet

09.30 Gudstjänst i Borgstena kyrka.
11.00 Lekmannaledd gudstjänst i Fristads kyrka.
15.00 Mässa i Tärby kyrka. Kören Viva Vox medverkar.

27 Nittonde söndagen efter trefaldighet

09.30 Gudstjänst i Borgstena kyrka.
11.00 Högmässa i Fristads kyrka.
18.00 Gudstjänst i Vänga kyrka.

31 Torsdag

20.30 Veckomässa i Fristads kyrka.

November

2 Alla helgons dag, lördag

16.00 Musikgudstjänst med läsarsånger i Borgstena kyrka.
16.00 Lekmannaledd gudstjänst i Vänga kyrka.
18.00 Minnesgudstjänst i Fristads kyrka. Fristads kyrkokör med instrumentalister.

3 Söndagen efter alla helgons dag

18.00 Mässa i Tämta kyrka.

10 Tjugoförsta söndagen efter trefaldighet

09.30 Gudstjänst i Borgstena kyrka.
09.30 Gemensam gudstjänst i Vänga kyrka. Kören Viva Vox medverkar.
11.00 Mässa i Fristads kyrka.
18.00 Mässa i Tärby kyrka.

17 Söndagen före domsöndagen

09.30 Mässa i Borgstena kyrka. Laudatekören medverkar.
11.00 Gudstjänst i Fristads kyrka.

18 Måndag

17.30 Vardagsgudstjänst i Kyrkans Hus.

24 Domsöndagen

09.30 Gudstjänst i Borgstena kyrka.
11.00 Högmässa i Fristads kyrka.
18.00 Mässa i Vänga kyrka.

28 Torsdag

20.30 Veckomässa i Fristads kyrka.

VÄLKOMMEN ATT HÖRA AV DIG TILL FRISTADS FÖRSAMLING

Post-/besöksadress: Kyrkans Hus, Stora vägen 2, 513 34 Fristad
Telefon vxl: 033 - 22 23 00
Hemsida: www.svenskakyrkan.se/fristad
E-post: fristads.forsamling@svenskakyrkan.se
Facebook: www.facebook.com/svenskakyrkanfristad

